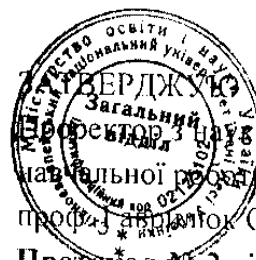

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

**Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації**
проф. С. В. [signature]

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№1116102019

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ДІАГНОСТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Підготовки   **Бакалавр**
Спеціальності   **053 Психологія**
Освітньо-професійної програми **Психологія**

Луцьк – 2019

Програма нормативної навчальної дисципліни Діагностичної практики підготовки бакалавра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, за освітньо-професійною програмою Психологія

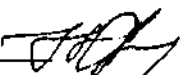
Розробник: Гошовська Д.Т. кандидат психологічних наук, доцент

Рецензент: Лазорко О.В., доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної та соціальної психології та соціології

Програма діагностичної практики затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології протокол № 1 від 30.08. 2019 р.

Завідувач кафедри: Гошовський Я.О.

Програма діагностичної практики схвалена науково-методичною комісією факультету психології протокол № 1 від 04.09. 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету Іванашко О.Є.

Програма діагностичної практики схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Опис діагностичної практики

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни За навчальним планом 2019 року
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
	Спеціальність : 053 Психологія	
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр - 4
		Самостійна робота – 114год.
		Консультацій -6
		Вид контролю: Залік (4 семестр)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
	Спеціальність : 053 Психологія	
Загальна кількість годин – 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Рік підготовки:
		3-й
		Семестр - 6
		Самостійна робота – 106 год.
		Консультацій -14

		Вид контролю: Залік (6 семестр)
--	--	------------------------------------

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання ОКР «Молодший спеціаліст»
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність : 053 Психологія	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр - 3
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр на базі ОКР «Молодший спеціаліст»	Самостійна робота – 106 год.
		Консультацій -14
	Вид контролю: Залік (3семестр)	

2. КОМПЕТЕНЦІЇ

За результатами практики студенти будуть компетентними у таких питаннях: **знати:**

- основні етапи проведення психологічного дослідження;
- методи дослідження у відповідності з розробленими критеріями, індивідуально-психологічними особливостями та віком досліджуваного.
- методологічні, теоретичні та конкретно-методичні принципи побудови психодіагностичного інструментарію і формулювання психодіагностичних узагальнень і висновків;
- особливості розвитку особистості на кожному віковому етапі;
- основні методики дослідження психічних процесів та міжособистісних стосунків.

вміти:

- складати план дослідження, вибирати методи та необхідні методики дослідження;
- висувати гіпотези дослідження, складати прогнози та рекомендації на основі результатів дослідження;
- враховувати вікові та індивідуальні особливості дітей при проведенні дослідження;
- диференціювати проблеми, пов'язані з навчанням, вихованням чи розвитком;
- вибирати правильні виховні впливи та корекційні заняття при роботі з такими учнями;
- оформляти результати психологічного консилиуму та складати рекомендації для вчителів, класних керівників, батьків

3. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст роботи	Терміни виконання
I етап — підготовчий.	бути присутнім на зборах з практики; ознайомитись з програмою;	Перший тиждень
		1-2 тиждень

	отримати індивідуальне завдання у керівника і узгодити з ним календарний план роботи на період; індивідуальне завдання занести у щоденник практики.	
II основний етап	- якісно і повністю виконати індивідуальне завдання;	2-3 тиждень
III заключний етап	- зібрати і узагальнити матеріал з практики;	3-4 тиждень

4. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

I тиждень	Знайомство з роботою психолога у школі, навчальною групою. Ознайомлення з документацією. Складання індивідуального плану роботи, зокрема програму комплексного дослідження особистості. Планування роботи на тиждень. Планування і методична підготовка до діагностики особистості і колективу.	Перша консультація керівника
II тиждень	Проведення дослідження, обробка результатів, підготовка до проведення профорієнтаційної роботи.	Друга консультація керівника
III тиждень	Визначення за результатами діагностики пріоритетних напрямів подальшої роботи, проведення профорієнтаційної роботи.	Консультація керівника
IV тиждень	Оформлення документації. Оформлення результатів консилиуму. Підготовка та здача звітів. Підведення підсумків практики.	Остання консультація керівника

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

№ з/п	Види робіт	Максимальна оцінка керівника від бази практики (40%)	Максимальна оцінка керівника від факультету (60%)
1	Складання індивідуального плану проведення досліджень, його погодження з керівником практики	5	5
2	Розробка основних етапів психодіагностичного дослідження класу (паралелі) згідно з програмою практики	5	5
3	Вміння проводити діагностичне обстеження класного колективу (паралелі)	5	не оцінюється
4	Вміння здійснити обробку отриманих даних та інтерпретувати результати психодіагностичних обстежень	5	5
5	Вміння узагальнити та представити висновки щодо результатів психодіагностичних обстежень класного колективу (паралелі)	5	5
6	Вміння контактувати з членами колективу навчального закладу (учнями, вчителями, адміністрацією). Дотримання норм і правил поведінки та техніки безпеки закладу проходження практики	5	не оцінюється
7	Обговорення ситуації в класі (паралелі) консилиумом, розробка та надання рекомендацій за результатами обстеження класним керівникам, педагогам-предметникам та адміністрації	5	5
8	Оформлення звіту про проходження практики (повнота, наявність всіх пунктів, якість підсумкового аналізу, своєчасність подання)	5	5
9	Оцінка захисту матеріалів практики і результатів дослідження в присутності комісії (компетентність, вміння представити і узагальнити результати проведеної роботи, давати аргументовані відповіді на питання)	не оцінюється	30
10	всього	40	60

5.1. Програма комплексного дослідження особистості

№ п/п	Параметри, які вивчаються	Методи
1.	Загальні відомості (ПІБ, вік, склад родини, стан здоров'я, умови сімейного виховання)	Аналіз особистісних справ, бесіда [1, 9, 14, 20]
2.	Якості особистості: 1) темперамент; 2) характер; 3) структура потреб та мотиваційної сфери; 4) життєва позиція; 5) самооцінка, рівень домагань; 6) здібності, інтереси, схильності; 7) актуальний стан;	Спостереження, тести з визначення Опитувальники ПДО, МПДО, тест Проективні тести, експеримент [5, 21] Тести ціннісних орієнтацій [4, 21] Тести самооцінки, методика Хоппе Спостереження, опитувальники інт Тести тривожності, проективні тест
3.	Особливості емоційно-вольової сфери	Опитувальник УСК, спостереження, проективні тести [4, 11, 17, 21, 23]
4.	Рівень розвитку та особливості піз	Тести Векслера, Равена, Айзенка, Амаатхауера та ін. [13, 18, 19]
5.	Стан системи міжособистісних стосунків, особливості поведінки	Соціометричні дослідження, спостереження, опитувальник КОС [7, 16, 18, 19]

6. Завдання для самостійної роботи

№з/п	Зміст завдання
1	Складання студентами календарного графіку проходження практики та його узгодження з керівником практики і психологом установи.
2	Підбір необхідного методичного забезпечення. Вибір методик дослідження.
3	Проведення дослідження рівня розвитку психічних процесів.
4	Інтерпретація отриманих даних. Кількісний та якісний аналіз отриманих даних
5	Участь у роботі психологічного консилиуму. Обговорення результатів з іншими фахівцями
6	Складання протоколу психологічного консилиуму
7	Оформлення звітної документації про проходження практики.

7. Методи та засоби діагностики результатів проходження діагностичної практики

На всіх етапах проходження діагностичної практики студенти отримують індивідуальні консультації у своїх викладачів-керівників.

У процесі здійснення практичної роботи передбачається заповнення студентом щоденника (як звітної документації) з практики встановленого зразка, в якому висвітлюються всі етапи роботи і форми контролю.

Упродовж всього періоду практики з боку методистів і керівників забезпечується безперервний контроль її ефективності. Після закінчення практики студенти представляють керівнику практики від кафедри педагогічної та вікової психології звітну документацію.

Формою звітності за діагностичну практику є оформлений щоденник із зазначенням відомостей про виконання студентом всіх завдань програми практики, програма обстеження, отримані результати та висновки консилиуму і рекомендації стосовно корекції виявлених проблем.

Загальні вимоги до оформлення матеріалів звіту про проходження діагностичної практики

Після проходження діагностичної практики студент готує і здає в комісію із захисту практики щоденник із зазначенням даних про виконання всіх завдань практики та індивідуальних завдань. У випадку, коли студент проходить практику за угодою з установою, звіт практики може складатись індивідуально з урахуванням угоди на цільову підготовку.

Студент, що проходить практику, повинен оформити звіт

Звіт повинен містити наступну інформацію:

- Опис мети та завдань дослідження,
- Опис засобів, методик, які використовуються,
- Опис обсягу виконаної роботи,
- Інтерпретацію отриманих результатів,
- Протокол консилиуму та рекомендації стосовно корекції проблем навчання, поведінки чи розвитку
- Висновки, оцінку своєї діяльності, набутого практичного досвіду, пропозиції щодо удосконалення змісту і організації практики.

Звіт студента повинен відповідати таким правилам оформлення:

1. Обсяг звіту складає довільну кількість (не менше 10 сторінок) сторінок комп'ютерного набору. До загального обсягу входять титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та додатки.
2. Текст набирається на аркушах паперу стандартного формату А-4 з використанням шрифтів текстового редактора Times New Roman, кеглем 14, через 1,5 інтервали з дотриманням таких розмірів полів: верхнього і нижнього – 20 мм, лівого – 30 мм, правого – 10 мм.
3. Титульна сторінка оформляється за встановленою формою (див. додаток 1).
4. Заголовки розділів виконують великими літерами, симетрично до тексту, наприклад: ЗМІСТ, ОСНОВНА ЧАСТИНА, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ. Крапку в кінці заголовку не ставлять.

5. Список використаної літератури та інших документальних джерел, використаних під час роботи, розміщуються після висновків і оформляється відповідно до чинних стандартів.

Форми та методи контролю

Студенти повинні вести щоденник з практики встановленого зразку, в якому висвітлюються етапи роботи та їх зміст, який додається до звіту з практики. За результатами практики проводиться залік.

Після завершення практики і отримання відгуку від керівників щоденник практики здається на кафедру. Захист звіту практики проводиться у вигляді співбесіди з керівником практики від кафедри. Підсумкова оцінка формується наступним чином:

8. Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Види робіт	Максимальна оцінка керівника від бази практики (40%)	Максимальна оцінка керівника від факультету (60%)
1	Складання індивідуального плану проведення досліджень, його погодження з керівником практики	5	5
2	Розробка основних етапів психодіагностичного дослідження класу (паралелі) згідно з програмою практики	5	5
3	Вміння проводити діагностичне обстеження класного колективу (паралелі)	5	не оцінюється
4	Вміння здійснити обробку отриманих даних та інтерпретувати результати психодіагностичних обстежень	5	5
5	Вміння узагальнити та представити висновки щодо результатів психодіагностичних обстежень класного колективу (паралелі)	5	5
6	Вміння контактувати з членами колективу навчального закладу (учнями, вчителями, адміністрацією). Дотримання норм і правил поведінки та техніки безпеки закладу проходження практики	5	не оцінюється
7	Обговорення ситуації в класі (паралелі) консиліумом, розробка та надання рекомендацій за результатами обстеження класним керівникам, педагогам-предметникам	5	5

	та адміністрації		
8	Оформлення звіту про проходження практики (повнота, наявність всіх пунктів, якість підсумкового аналізу, своєчасність подання)	5	5
9	Оцінка захисту матеріалів практики і результатів дослідження в присутності комісії (компетентність, вміння представити і узагальнити результати проведеної роботи, давати аргументовані відповіді на питання)	не оцінюється	30

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

9. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

1. Аврамченко Н. В. Практична спрямованість студентів-психологів під час проходження практики : метод. рек. – К : НПУ ім. М. Драгоманова. – 2007. – 64 с.
2. Методичні рекомендації до організації навчально-дослідницької діяльності студентів та написання наукових робіт/ Укладач О. Є. Іванашко. – Луцьк, РВВ «Вежа» ВНУ ім. Лесі Українки, 2011. – 60 с.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Айви А. Психологическое консультирование и психотерапия / Айви А. – М., 1999. – 356с.

2. Бондаренко О. Психологічна допомога особистості / О. Бондаренко - Харків, 1996. - 296с.
3. Власова Т. А. Дети с отклонениями в развитии / Т. А. Власова, М. С. Певзнер – М.,1997. – С.77-96.
4. Горноста́й П. П. Теория и практика психологического консультирования / П. П. Горноста́й, С. В. Васьковская // Проблемный подход. – К., 1995.- С.37-86.
5. Ілляшенко Т. Д. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання / Т. Д. Ілляшенко – К., 1997.- 294с.
6. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования / Р. Кочюнас – М.,1999. – 423с.
7. Лебединская К. С. Дети с нарушениями общения / К. С. Лебединская – М., 1999. – С.57-84.
8. Лурия А. Р. Умственно отсталый ребенок / А. Р. Лурия – М.,1991.- 296 с.
9. Максименко С. Д. Теоретичні основи побудови принципів та критеріїв психологічної організації навчання / С. Д. Максименко // В кн.: Психологічна організація умов розвитку суб'єкта учіння. – К., 1996. – С.18-48.
10. Немов Р. С. Психология: В 3 кн. 2-е изд. / Р. С. Немов // Кн. 2. Психология образования. – М., 1995. – 398 с.
11. Обухова Л. Ф. Детская психология: теории, факты, проблемы / Л. Ф. Обухова // 2-е изд. – М., 1996.- С.38-54.
12. Пайнс Є. Практикум по социальной психологии / Пайнс Є., Маслач К. – СПб., 2000.- С.28-39.
13. Райс Ф. Психология подросткового и юношеского возраста / Ф. Райс // 8-е изд. – Санкт-Петербург, 2000.- С.23-78с.
14. Яценко Т. С. Психологічні основи групової психокорекції / Т. С. Яценко – К.,1996. – С.34-67.

Додатки

Додаток А

(Зразок оформлення титульної сторінки до звітних матеріалів)

**СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІЧНОЇ ТА ВІКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ДІАГНОСТИЧНОЇ ПРАКТИКИ
студента (ки) _____ групи**

_____
(прізвище та ім'я студента)

у термін із _____ до _____

База практики: _____
_____

“Допущено до захисту”

МП

(бази практики)

_____
(Директор школи)

Керівник від бази практики

_____
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник практики від факультету

_____

Відгук керівника практики від базової установи про роботу студента та оцінка його діяльності

№ з/п	Види робіт	Оцінювання в балах	
		максимальне оцінювання в балах	оцінка керівника від бази практики
1	2	3	4
1	Логіка, чіткість, самостійність та ініціативність у визначенні змісту індивідуального плану проходження практики діагностичної в закладах освіти	5	
2	Реалізація психологічно грамотних професійних контактів з адміністрацією, психолого-педагогічним колективом та школярами бази практики	5	
3	Уміння шляхом вивчення групи засобом спостереження та ознайомлення з психолого-педагогічними картами школярів, відповідно до вікових та індивідуальних особливостей розвитку, визначити мету діагностичного мінімуму, дібрати методичний інструментарій і провести діагностику з метою висунення психологічної гіпотези про особливості розвитку, навчальної діяльності, системи міжособових стосунків кожного члена групи	5	
4	Уміння шляхом поглибленої психодіагностики виявити і документально представити (у формі заповненої психолого-педагогічної карти школяра, відповідно до психолого-педагогічного статусу учнів) зони і зміст внутрішнього конфлікту в дітей, котрі мають проблеми в навчанні, спілкуванні й особистісному розвитку, та узагальнити матеріали для виступу на консилиумі	5	

5	Реалізація студента в участі у проведенні психолого-педагогічного консилиуму: у процесі збору шкільного статусу дитини й розробці стратегії супроводу; уміння визначити зміст супроводжуючої роботи (для групи та індивідуальних випадків) за результатами інформаційного обміну між учасниками консилиуму і взаємних відповідей, які слугують основою для опису психолого-медико-педагогічного статусу школяра	10	
6	Уміння оформити протокол висновку психолого-педагогічного консилиуму; психолого-педагогічні карти на членів досліджуваної групи; матеріали підготовки і проведення консилиуму: повнота представлення, відповідність вимогам оформлення звіту, акуратність і продуманість оформлення результатів звіту	10	
7	Своєчасність та ретельність виконання всіх завдань згідно з індивідуальним планом роботи, у тому числі подання матеріалів проходження практики керівнику від бази практики та керівнику від факультету; відповідальність у дотриманні режиму проходження практики щодо кількості годин, відведених для проходження практики (5 годин щодня протягом 6 днів, у терміни практики 3 тижні, згідно з датами, установленними графіком навчального процесу)	10	
	Разом у балах максимальна оцінка становить:	50	

Підпис керівника від бази практики _____
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

М.П. “ _____ ” _____ 20__ р.

**Висновки керівника практики від факультету
про роботу студента**

№ з/п	Види робіт	Оцінювання в балах	
		максимальне оцінювання в балах	оцінка керівника від факультету
1	2	3	4
1	Логіка, чіткість, самостійність та ініціативність у визначенні змісту індивідуального плану проходження практики діагностичної в закладах освіти	5	
2	Реалізація психологічно грамотних професійних контактів з адміністрацією, психолого-педагогічним колективом та школярами бази практики	5	
3	Уміння шляхом вивчення групи засобом спостереження та ознайомлення з психолого-педагогічними картами школярів, відповідно до вікових та індивідуальних особливостей розвитку, визначити мету діагностичного мінімуму, дібрати методичний інструментарій і провести діагностику з метою висунення психологічної гіпотези про особливості розвитку, навчальної діяльності, системи міжособових стосунків кожного члена групи	5	
4	Уміння шляхом поглибленої психодіагностики виявити і документально представити (у формі заповненої психолого-педагогічної карти школяра, відповідно до психолого-педагогічного статусу учнів) зони і зміст внутрішнього конфлікту в дітей, котрі мають проблеми в навчанні, спілкуванні й особистісному розвитку, та узагальнити матеріали для виступу на консиліумі	5	

1	2	3	4
5	Реалізація студента в участі у проведенні психолого-педагогічного консилиуму: у процесі збору шкільного статусу дитини і розробки стратегії супроводу; уміння визначити зміст супроводжуючої роботи (для групи та індивідуальних випадків) за результатами інформаційного обміну між учасниками консилиуму і взаємних відповідей, які слугують основою для опису психолого-медико-педагогічного статусу школяра	10	
6	Уміння оформити протокол висновку психолого-педагогічного консилиуму; психолого-педагогічні карти на членів досліджуваної групи; матеріали підготовки і проведення консилиуму: повнота представлення, відповідність вимогам оформлення звіту, акуратність і продуманість оформлення результатів звіту	5	
7	Своєчасність та ретельність виконання всіх завдань, згідно з індивідуальним планом роботи, у тому числі подання матеріалів проходження практики керівнику від бази практики та керівнику від факультету; відповідальність у дотриманні режиму проходження практики щодо кількості годин, відведених для проходження практики (5 годин щодня протягом 6 днів, у терміни практики 3 тижні, згідно з датами встановленими графіком навчального процесу)	5	

Закінчення таблиці

8	Уміння захистити матеріали проходження практики у формі доповіді про зміст і досягнуті результати за всіма етапами проходження практики: компетентність, логічність, лаконічність та змістовність представлення узагальнених результатів дослідження, аргументованість відповідей на запитання членів комісії	10	
9	Разом у балах максимальна оцінка становить	50	

Підпис керівника від факультету _____
(посада, підпис, прізвище, ім'я, по батькові)

Оцінка за практику _____

Підписи членів комісії _____

“ _____ ” _____ 20__ р.

